

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29.08.2002, sp. zn. 4 To 561/2002, ECLI:CZ:KSCB:2002:4.TO.561.2002.1

Číslo: 30/2003

Právní věta:

Byl-li složitel peněžité záruky seznámen s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby (§ 73a odst. 1, posl. věta, tr. ř.), jakož i upozorněn na možnost propadnutí záruky státu a její případné použití na zaplacení peněžitého trestu a nákladů trestního řízení (§ 73a odst. 6 tr. ř.), nelze na jeho návrh podle § 73a odst. 4 tr. ř. peněžitou záruku zrušit nebo změnit její výši jen proto, že složitel změnil názor na otázku nahrazení vazby obviněného, např. proto, že potřebuje použít peníze ke své podnikatelské činnosti.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 29.08.2002

Spisová značka: 4 To 561/2002

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Peněžítá záruka, Vazba

Předpisy: § 73a odst. 1 tr. ř.

§ 73a odst. 2 písm. a) tr. ř.

§ 73a odst. 4 tr. ř.

§ 73a odst. 5 tr. ř.

§ 73a odst. 6 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Českých Budějovicích zamítl stížnost složitelky peněžité záruky Dr. J. G. proti usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 5. 2002 sp. zn. 31 Nt 715/2002.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením ze dne 30. 5. 2002 sp. zn. 31 Nt 715/2002 rozhodl Okresní soud v Českých Budějovicích tak, že podle § 73a odst. 4 tr. ř. se návrh složitelky peněžité záruky ve výši 4 500 000 Kč Dr. J. G. na zrušení peněžité záruky zamítá a peněžítá záruka, která byla složena 1. 10. 2001 na účet

Okresního soudu v Českých Budějovicích, se ponechává v nezměněné výši, neboť vazební důvody u obviněného J. S. podle § 67 písm. a), c) tr. ř. i nadále trvají. Okresní soud takto rozhodoval k žádosti podané složitelkou peněžitě záruky dne 2. 4. 2002, v níž složitelka uvedla, že nezbytně potřebuje zpět složené peněžitě prostředky, čímž pominul jeden z důvodů vedoucích k přijetí peněžitě záruky.

Okresní soud napadeným usnesením rozhodl s tím odůvodněním, že u obviněného J. S. k žádné změně vazebních důvodů a tedy ani ke změně, která by v tomto směru odůvodňovala možnost vrácení složené peněžitě záruky nedošlo. Důvod uváděný složitelkou, totiž potřeba složených peněz, okresní soud neshledal jako důvod odpovídající zákonným podmínkám, když institut odstoupení od peněžitě záruky úprava trestního řádu nepřipouští, složitelka byla poučena o době trvání peněžitě záruky, o možnostech připadnutí peněžitě záruky státu, byla i seznámena se skutečnostmi zakládajícími vazební důvody a podstatou obvinění obviněného J. S.

Proti citovanému usnesení podala řádně a včas prostřednictvím svého právního zástupce stížnost složitelka Dr. J. G. Ve stížnosti namítla, že finanční prostředky představující peněžitou záruku nezbytně potřebuje pro svou činnost, přitom jednou z podmínek pro možnost přijetí peněžitě záruky je existence volných finančních prostředků a vůle jejich vlastníka použít tyto finanční prostředky právě na peněžitou záruku. Složitelka uvedla, že podle jejího názoru nejsou dány důvody vazby s odkazem na důvody uvedené již dříve obviněným, především však poukázala na ten fakt, že pominula existence volných peněžních prostředků užitečných na peněžitou záruku a zejména její vůle tyto prostředky na peněžitou záruku použít. Jakkoli je přesvědčena, že vazební důvody u obviněného J. S. pominuly, je srozuměna stejně jako i obviněný sám s tím, že po zrušení peněžitě záruky může být obviněný vzat zpět do vazby v případě, že by vazební důvody byly shledávány i nadále.

Podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal krajský soud při rozhodování o stížnosti správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, i řízení předcházející napadenému usnesení, nedospěl však k závěru, že stížnost stěžovatelky by byla důvodnou. Podle 73a odst. 4 tr. ř. peněžitou záruku zruší nebo změní její výši na návrh obviněného nebo osoby, která ji složila, anebo i bez návrhu soud nebo státní zástupce, který v té době vede řízení, jestliže pominuly důvody, které k jejímu přijetí vedly, nebo se změnily okolnosti rozhodné pro určení její výše. Podle § 73a odst. 2 písm. a) tr. ř. vyplývají okolnosti rozhodné pro určení výše peněžitě záruky z osoby a majetkových poměrů obviněného, nebo toho, kdo za něho složení peněžitě záruky nabízí, z povahy a závažnosti trestného činu a ze závažnosti důvodů vazby.

Obviněný J. S. je stíhán pro rozsáhlou majetkovou trestnou činností, již měla být způsobena škoda přesahující 6 500 000 Kč. O důvodnosti podezření obviněného i o existenci vazebních důvodů bylo opakovaně rozhodováno soudy prvního i druhého stupně v předcházejících řízeních, na tato rozhodnutí lze plně odkázat, neboť oproti předcházející době nedošlo k žádným změnám. Stále tedy platí, že obviněný je důvodně podezřelý ze skutků popsanych ve sdělených obvinění, tyto skutky naplňují znaky trestných činů, které obviněného ohrožují vysokou sazbou odnětí svobody ve výměře 5 až 12 roků. S ohledem na to, že nyní stíhané trestné činnosti se měl dopustit právě ve zkušební době podmíněného propuštění z trestu odnětí svobody uloženého mu rozsudkem Okresního soudu Praha-západ ze dne 6. 1. 1997 sp. zn. 14 T 169/1996, lze důvodně uvažovat o tom, že je skutečně ohrožen vysokým trestem. Jak již zmínil stížnostní soud v předcházejícím řízení, obviněný se v době před svým zadržením nezdržoval v místě trvalého bydliště, a tato skutečnost v kombinaci s reálným ohrožením vysokým trestem i nadále zakládá vazební důvody uvedené v § 67 písm. a) tr. ř.

Je založená i důvodná obava, že by mohl opakovat trestnou činnost, pro kterou je nyní stíhán, neboť neodradila-li ho od páčání trestné činnosti hrozba nařízení zbytku trestu, z něhož původně byl podmíněně propuštěn, lze sotva uvažovat o tom, že by se z vlastního rozhodnutí do budoucna trestné činnosti vyvaroval. Obviněný měl v trestné činnosti pokračovat po delší dobu, což nasvědčuje tomu, že touto cestou si opatroval prostředky k obživě. Přestože nyní by měl mít stálé zaměstnání (jak bylo

prezentováno v předcházející žádosti o zrušení, popřípadě snížení peněžitě záruky), zůstává otázkou, na kolik ho stále zaměstnání může finančně zajistit takovým způsobem, jaký mu měly poskytovat příjmy získané trestnou činností, pro niž je stíhán. I nadále tedy u obviněného trvají vazební důvody uvedené v § 67 písm. a), c) tr. ř. a z tohoto pohledu pak nejsou splněny podmínky pro zrušení peněžitě záruky.

Stěžovatelka namítá, že důvodem pro zrušení peněžitě záruky je její potřeba použít složené peníze ke své činnosti (kterou nikterak nespécifikuje) a dále absence její vůle dosud složené peníze ponechat k nahrazení vazby obviněného J. S. Jak však vyplývá ze shora citovaného ustanovení § 73a odst. 4 tr. ř., nejsou tyto důvody zákonnými předpoklady pro zrušení nebo změnu výše peněžitě záruky. Stěžovatelka nikterak neuvádí a ani nedokládá, že by došlo ke změně jejich majetkových poměrů, přičemž pouhá nynější absence její vůle dosud složené peníze použít na peněžitou záruku rozhodně není důvodem, pro který by peněžitá záruka měla být zrušena.

Vazba obviněného je významným zásahem do jeho osobní svobody a zákon striktně vymezuje podmínky, za kterých lze k takovému zásahu přistoupit. Striktně rovněž vymezuje instituty a způsoby, jakými lze vazbu obviněného nahradit. Jak již správně zmínil okresní soud, nezná trestní řád institut „odstoupení“, či „zpětvzetí“ peněžitě záruky, tedy takový postup, kdy by záleželo na vůli složitele, jak dlouho bude peněžitá záruka trvat. Takový přístup by ve svém důsledku pro obviněného znamenal, že by se mohl dostat do libovůle složitele, na kterém by pouze záleželo, zda a jak dlouho ponechá obviněného na svobodě při současném přijetí peněžitě záruky. Zákon omezení osobní svobody obviněného vazbou však do libovůle složitele peněžitě záruky nevkládá. Složitel peněžitě záruky je ve smyslu § 73a odst. 6 tr. ř. účinného od 1. 1. 2002 (a shodně i podle § 73a odst. 3, poslední věty, tr. ř. účinného do 31. 12. 2001) podrobně poučován o podmínkách týkajících se nakládání s peněžitou zárukou a po seznámení s nimi má možnost se rozhodnout, zda peněžitou záruku za toho kterého obviněného chce nabídnout. Tento okamžik je tedy okamžikem, kdy záleží na vůli složitele, zda obviněný bude nadále ve vazbě, či zda bude možno uvažovat o nahrazení vazby peněžitou zárukou. Složitel si tedy musí velice dobře rozmyslet, zda chce své volné peněžní prostředky poskytnout právě tomuto účelu, a musí pečlivě zvážit, zda tak může učinit při vědomí, že peněžitá záruka může trvat až do případného nástupu nepodmíněného trestu odnětí svobody uloženého v dalším řízení obviněnému, eventuálně do dne zaplacení peněžitěho trestu a nákladů řízení (§ 73a odst. 5 tr. ř. účinného od 1. 1. 2002), anebo za srozumění s tím, že soud může rozhodnout o tom, že peněžitá záruka bude trvat do dne, kdy odsouzený nastoupí do výkonu trestu odnětí svobody nebo zaplatí peněžitý trest (§ 73a odst. 4 tr. ř. účinného do 31. 12. 2001). Složitelka byla při složení peněžitě záruky poučena podle trestního řádu účinného do 31. 12. 2001, z tohoto znění je tedy namístě vycházet, pokud jde o její informovanost o podmínkách v době trvání peněžitě záruky. Ani při aplikaci trestního řádu účinného do 31. 12. 2001 však nelze dovodit, že by stěžovatelka mohla očekávat při nepominutí vazebních důvodů ukončení trvání peněžitě záruky dříve, než v okamžiku pravomocného meritorního rozhodnutí ve věci samé. Navíc nelze přehlédnout, že při poučení stěžovatelky podle trestního řádu účinného do 31. 12. 2001 kauci skládala za situace, kdy možnost zrušení peněžitě záruky z důvodu změny okolností určujících její výši vůbec dána nebyla a nebyla dána ani možnost změny výše peněžitě záruky (na rozdíl od § 73a odst. 4 tr. ř. úč. od 1. 1. 2002). Uvedené neznamena, že stěžovatelka by se nemohla domáhat postupu podle § 73a odst. 4 tr. ř. nyní účinného, jde však o to, že stěžovatelka nemůže důvodně argumentovat tím, že byla nedostatečně poučena.

Složitelka v daném případě byla seznámena s podmínkami zrušení peněžitě záruky či propadnutí peněžitě záruky státu a učinila rozhodnutí, že své peníze chce poskytnout právě k tomuto účelu. Pokud v době pozdější, jak nyní naznačuje, dospěla k závěru, že již nemá vůli poskytnout své peníze na peněžitou záruku, není toto její rozhodnutí relevantní, a pokud původní úvaha složitelky o poskytnutí peněz byla nesprávná, nemůže nesprávnost tohoto svého rozhodnutí složitelka nyní

přenášet na osobu obviněného.

Stížnostní soud proto stížnost složitelky peněžité záruky Dr. J. G. jako nedůvodnou zamítl.